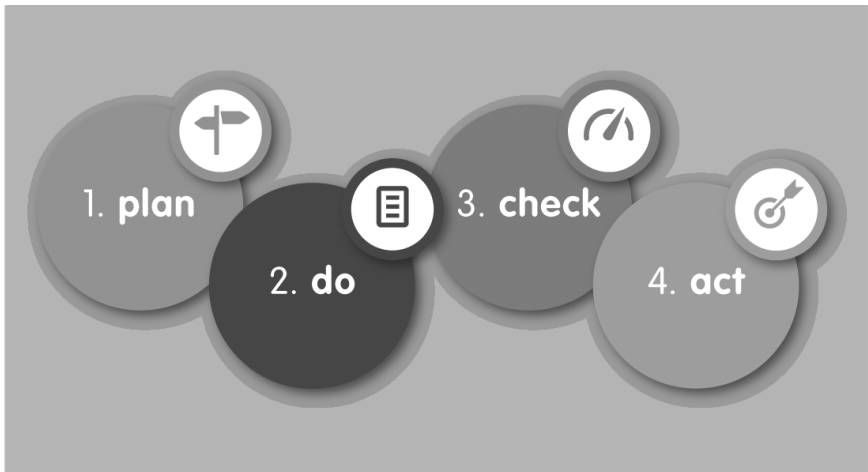

ขอขอบคุณภาพจาก <https://goo.gl/XPhBAP>

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากร เพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

The Application of Iddhipath 4 for the men in management
of Sub-District Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok Province

พระธีรวัต จรณธมโม (คณิงัทรพัย)¹

Phra Teerawat Jaranathammo (Khanungsub)

E-mail : tkhnungthraphy@gmail.com

¹ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาพุทธศาสนา คณะบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ตามทัศนะของบุคลากร 2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

จากการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน คือ ด้านฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา พบว่าการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการเปรียบเทียบทัศนะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมทัศนะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค คือ 1. ด้านฉันทะ บุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่มีการยอมรับการติชมของผู้มาใช้บริการว่าดีหรือไม่ดี อีกทั้งไม่พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองสูงต่อความสามารถ 2. ด้านวิริยะ บุคลากรไม่มีความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเร่งด่วน และไม่มีเวลาเพื่ออุทิศประโยชน์ของส่วนรวม 3. ด้านจิตตะ เมื่อมอบหมายงานต่างๆแล้ว บุคลากรไม่เอาใจใส่ในงานนั้น เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน 4. ด้านวิมังสา การทำงานทุกครั้งนั้นมักมีอุปสรรคนานาประการ เพราะฉะนั้น บุคลากรควรปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์อยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อเป็นที่ตั้งในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้, หลักอิทธิบาท 4, การบริหารจัดการ

Abstract

The main objectives of this research are 1) To study the application of Iddhipath 4 for the men In Management of Sub-Distrie Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok Province Perceived by Staff 2) To compare the views of the staff on the application of Iddhipath 4 the men In Management of Sub-Distrie Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok Province By personal factors with gender, age, education, location. and monthly income. 3) To study the problems and difficulties in the application of Iddhipath 4 for the men In Management of Sub-Distrie Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok Province. The research is Quantitative Research. The samples used in the study is the personnel Performance of Sub-District Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok Province. The research results revealed that ; The application of the influence of Iddhipath 4 of the personnel for used for management development Sub-District Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok overall high level. When considering the details of each side. Side Chanda Viriya Citta and Vimamsa found the application of the influence of Iddhipath 4 of the personnel for Used for management development Sub-District Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok In all aspects.

The results compare the personnel for used for management development Sub-District Administrative Organization Watbost District, Phitsanulok Province by data showed that personal factors. People with gender, age, education, location. and monthly income. Overview no different statistically significant at the 0.05 level. Therefore, the research hypothesis.

the problem and difficulties in the application for Iddhipath 4. Found work, 1. Chanda. Personnel should have accepted the criticism users of the service as good or bad. Should improve in any. Ready to perform at their maximum capacity. 2. Viriya. Personnel should attempt to perform the duties assigned urgently. The time devoted to the good of the whole. 3. Citta . When assigning tasks. People should focus on the job. To be recognized by my colleagues and work contacts. 4.. Vimamsa. Works every time it is usually a

range of obstacles. Therefore personnel should always update to the situation. For the common good. The location of the operation

Keywords : Application, Iddhipath 4, Management

บทนำ

พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งของสังคมไทย “เป็นรัตนะที่มีค่าสูงยิ่ง โดยมีหลักพุทธธรรมซึ่งเป็นคำสั่งสอนอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธองค์ที่นำมาพัฒนาให้มนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าและจัดสรรความเป็นอยู่ของมนุษย์”(อรศรี งามวิทย์พงศ์, 2543 : 7) เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุกในสังคมไทยเพราะโลกทัศน์ของพระพุทธศาสนา มองว่า “สังคมในฐานะที่เป็นตัวเชื่อมสำคัญที่ให้สมาชิกในสังคมมีปฏิสัมพันธ์กันหรือมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆร่วมกัน ถ้าหากสังคมมีความเจริญ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสมและเป็นธรรมสังคมจะเป็นเสมือนเครื่องมือหรือเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนามนุษย์ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีความรู้มีคุณธรรมและมีศักยภาพในอนาคตจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมอีกระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์”(จรูญโรจน์ ปาโส, 2545 : 9) ที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติ การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในสังคมไทยเพื่อดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานให้สำเร็จจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานควรจะเลือกเฟ้นหัวข้อธรรมหรือหลักธรรมที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ด้วยเหตุนี้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการให้บริการสาธารณะแก่ ประชาชนในท้องถิ่นจึงควรมีหลักธรรมประจำใจในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งหลักพุทธธรรมที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานได้นั้นต้องมีคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ที่เรียกว่าอิทธิบาท 4 หรือ มูลฐานแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงาน 4 อย่าง ประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ ในสิ่งนั้น) วิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) จิตตะ (การเอาใจใส่ในสิ่งนั้น) และวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) อิทธิบาททั้ง 4 ประการนี้จึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดการบรรลุถึงผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ดังนั้นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความมุ่งหมายให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานจึงควรยึดหลักอิทธิบาท 4 นี้ไว้เป็นหลักประจำใจในการปฏิบัติงานซึ่งช่วยให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก นั้น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม องค์การบริหารส่วนตำบลคันไช้ องค์การบริหารส่วนตำบลท้อแท้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยางและองค์การบริหาร

ส่วนตำบลหินลาด องค์การบริหารส่วนตำบล มีทั้งหมดรวมเป็น 6 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและให้บริการสาธารณะแก่ ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละแห่งนั้นมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานและจะต้องมีรูปแบบในการปฏิบัติงานที่หลากหลายเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลกนั้นเป็นชาวไร่ ชาวนาประกอบด้วยความเป็นอย่างที่แตกต่างนี้เป็นเหตุผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบนั้นจะต้องมีการปรับตัว ปรับพฤติกรรม ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของตนเองตลอดทั้งวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานร่วมกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้นๆ ด้วยเหตุนี้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก จึงต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานความแตกต่างที่หลากหลายของแต่ละชุมชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตลอดทั้งในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องมีการพบปะกับประชาชนที่เป็นประชาชนทั่วไปและตัวแทนหรือผู้นำชุมชนต่างๆที่เข้าไปติดต่อขอรับบริการในเรื่องต่างๆหรือการให้บริการสาธารณะต่างๆของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานและต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการให้บริการสาธารณะและสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการพัฒนาและการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละพื้นที่ที่รับผิดชอบในเขตอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลกนั้น ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งหลักอิทธิบาท 4 นี้มีลักษณะเป็นแรงจูงใจใฝ่รู้แบบหนึ่งที่สอนและฝากให้เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติงานด้วยความอดทน เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความเจริญก้าวหน้าขององค์การบริหารส่วนตำบลและเพื่อประชาชนในท้องถิ่น โดยสร้างความพอใจให้เกิดขึ้นกับตัวเจ้าหน้าที่เอง ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่มีความพอใจแล้ว ความเพียรพยายาม ความอดทน ความเอาใจใส่ รับผิดชอบ และการพิจารณาไตร่ตรองด้วยเหตุผลตามรูปแบบการปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นกับตัวเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเองซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์และตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้ได้ทราบถึงการนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ใน

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีการนำมาใช้ในระดับใดตลอดทั้งมีความมุ่งมั่น เพื่อการบรรลุผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ที่มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลและบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเช่นไร รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากหน้าที่ความรับผิดชอบในงานการบริการสาธารณะนั้นเป็นงานที่ต้องอาศัยความพอใจ ความอดทน ความเพียร ความรับผิดชอบและการพิจารณาไตร่ตรองตามเหตุและผลอย่างรอบคอบ ด้วยเหตุนี้การนำหลักพุทธธรรมโดยเฉพาะหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะสามารถทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ตามทัศนะของบุคลากร
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของ

งบุคคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัด พิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ ด้านวิมังสา โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถาม จะต้องแสดงทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก ได้กำหนดระดับทัศนคติให้มีลักษณะเป็น มาตรการส่วนประมาณค่า (Numerical Rating Scales) (ชุดิ ะบอบ และคณะ, 2552 : 108) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ทัศนคติของบุคคลากร อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ทัศนคติของบุคคลากร อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง ทัศนคติของบุคคลากร อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ทัศนคติของบุคคลากร อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ทัศนคติของบุคคลากร อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่เป็นปลายเปิด (Open ended Question) แยกออกเป็น 4 ด้านคือ 1. ด้านฉันทะ 2. ด้านวิริยะ 3. ด้าน จิตตะ และ 4. ด้านวิมังสา ให้เลือกตอบแบบเสรี

1.2 แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหาร จัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก

2) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่างและพรรณนาระดับทัศนคติของบุคคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อ การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มและการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (OneWay ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปเมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff') เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลข้อคำถามที่ได้จากการประเมินผล		
ระดับทักษะของบุคลากร	ระดับคะแนน	ช่วงค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	5	4.51-5.00
มาก	4	3.51-4.50
ปานกลาง	3	2.51-3.50
น้อย	2	1.51-2.50
น้อยสุด	1	1.00-1.50

(ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 75)

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการเขียนเป็นความเรียงและจัดกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

2.2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการนำเนื้อหาที่สัมภาษณ์มาสรุป

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ.2558 ได้แก่ ข้าราชการประจำและลูกจ้าง เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 120 คน โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ฉบับ ซึ่งเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพิษณุโลก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	52	43.30
หญิง	68	56.70
รวม	120	100
อายุ		
30 - 18 ปี	27	22.50
40 - 31 ปี	25	20.80
50 - 41 ปี	32	26.70
51 ปีขึ้นไป	36	30.00
รวม	120	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	93	77.50
ปริญญาตรี	19	15.80
ปริญญาโท	8	6.70
รวม	120	100
ตำแหน่ง		
ข้าราชการประจำ	16	13.30
ลูกจ้างตามภารกิจ	56	46.70
ลูกจ้างชั่วคราว	18	15.00
ลูกจ้างเหมางาน	16	13.30
อื่นๆ.....	14	11.70
รวม	120	100
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	-	-
5,001 – 10,000 บาท	78	65.00
15,000 - 10,001 บาท	18	15.00
15,001 บาทขึ้นไป	24	20.00
รวม	120	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง“การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 และเป็นชาย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30

อายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 36 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.00 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และน้อยที่สุดคือผู้มีอายุ 31-40 ปีปี มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80

ระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70

ตำแหน่ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างตามภารกิจมีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 รองลงมาคือ ลูกจ้างชั่วคราวมีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 และน้อยที่สุดคือ ตำแหน่งอื่นๆที่นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.70

รายได้ต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ต่อเดือน มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 รองลงมา คือ มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ต่อเดือน มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และน้อยที่สุดคือ มีรายได้ 10,001-15,000 บาทต่อเดือน ขึ้นไป มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนนั้น ไม่มีบุคลากรใดมีเงินเดือนที่น้อยกว่านี้ตอบคำถาม

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดุสิต จังหวัดพิษณุโลกโดยภาพรวม

ข้อที่	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดุสิต จังหวัดพิษณุโลก	ระดับทักษะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านฉันทะ	4.10	0.366	มาก
2	ด้านวิริยะ	4.01	0.391	มาก
3	ด้านจิตตะ	4.07	0.400	มาก
4	ด้านวิมังสา	4.08	0.343	มาก
	รวม	4.07	0.306	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดุสิต จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D = 0.306) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าทักษะของบุคลากรด้านฉันทะ มีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.366) รองลงมาคือด้านวิมังสา ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.343) รองลงมาคือ ด้านจิตตะ ($\bar{X} = 4.07$,S.D. = 0.400) และ ด้านวิริยะ มีระดับทักษะของบุคลากรน้อยที่สุดคือ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.391) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดุสิต จังหวัดพิษณุโลก ด้านฉันทะ

ข้อที่	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ	ระดับทักษะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจและมุ่งหวังในผลสำเร็จของงานเหนือสิ่งอื่นใด	4.07	0.546	มาก
2	ท่านยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและพร้อมปฏิบัติตาม	4.14	0.507	มาก
3	ท่านรัก สนุกและจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอแม้งานจะมีปัญหาอย่างมาก	4.17	0.690	มาก
4	ท่านมีความเต็มใจในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน	4.07	0.764	มาก
5	ท่านสมัครใจที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถแม้งานนั้นจะเหนือความสามารถ	4.08	0.729	มาก
6	ท่านพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.07	0.683	มาก
	รวม	4.10	0.366	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้านฉันทะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $S.D. = 0.366$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ท่านรัก สนุก และจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอแม้งานจะมีปัญหาอย่างมากมีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.690$) รองลงมาคือ ท่านยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และพร้อมปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 4.14$, $S.D. = 0.507$) รองลงมาคือ ท่านสนใจที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถ แม้งานนั้นจะเหนือความสามารถ ($\bar{X} = 4.08$, $S.D. = 0.729$) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือ ท่านปฏิบัติงานด้วยความสนใจ และมุ่งหวังในผลสำเร็จของงานเหนือสิ่งอื่นใด ($\bar{X} = 4.07$, $S.D. = 0.546$) ท่านมีความเต็มใจในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.07$, $S.D. = 0.764$) และ ท่านพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทน ($\bar{X} = 4.07$, $S.D. = 0.683$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้านวิริยะ

ข้อที่	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้านวิริยะ	ระดับทักษะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านเพียรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนาน ไม่เบื่อหน่าย	3.97	0.704	มาก
2	ท่านเพียรปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอจนกว่างานจะสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก	4.03	0.647	มาก
3	ท่านเพียรปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงาน	4.02	0.686	มาก
4	ท่านเพียรปฏิบัติงานแม้งานนั้นจะมีอุปสรรคและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน	3.95	0.696	มาก
5	ท่านเพียรมานะ บากบั่น ไม่เกียจคร้าน ต่อการปฏิบัติงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง	4.02	0.679	มาก
6	ท่านเพียร อดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ	4.07	0.724	มาก
รวม		4.01	0.391	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้านวิริยะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, $S.D. = 0.391$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ท่านเพียร

อดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ มีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.742) รองลงมา คือ ท่านเพียรปฏิบัติงานได้สมำเสมอจนกว่างานจะสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 0.647) ท่านเพียรปฏิบัติงานทันที ที่ได้รับมอบหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงาน ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.686) ท่านเพียรมานะ บากบั่น ไม่เกียจคร้าน ต่อการปฏิบัติงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.679) ซึ่งมีระดับเท่ากัน ท่านเพียรปฏิบัติงานแม้งานนั้นจะมีอุปสรรค และต้องใช้ระยะเวลา ยาวนาน ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.704) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือ ท่านเพียรปฏิบัติงานแม้งาน นั้นจะมีอุปสรรคและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.696) ซึ่งอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำโบสถ์ จังหวัด พิษณุโลก **ด้านจิตตะ**

ข้อที่	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้านวิริยะ	ระดับทักษะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านเพียรปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนาน ไม่เบื่อหน่าย	3.97	0.704	มาก
2	ท่านเพียรปฏิบัติงานได้สมำเสมอจนกว่างานจะสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก	4.03	0.647	มาก
3	ท่านเพียรปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงาน	4.02	0.686	มาก
4	ท่านเพียรปฏิบัติงานแม้งานนั้นจะมีอุปสรรคและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน	3.95	0.696	มาก
5	ท่านเพียรมานะ บากบั่น ไม่เกียจคร้าน ต่อการปฏิบัติงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง	4.02	0.679	มาก
6	ท่านเพียร อดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ	4.07	0.724	มาก
รวม		4.01	0.391	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดำโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้านจิตตะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.400) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ท่านมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.681) รองลงมา คือ ท่านจิตใจแน่วแน่มั่นคงต่องาน หรือภารกิจไม่คิดเรื่องอื่นจนกว่างานจะสำเร็จ

($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.722) ท่านใส่ใจ ใฝ่รู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่เป็นนิตย ทั้งใน และนอกเวลา
งาน ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.707) ท่านเอาใจใส่ในงาน และเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบปัญหาที่พร้อมที่
จะแก้ไข ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.670) ซึ่งมีระดับเท่ากัน ท่านสนใจรับรู้ และรับผิดชอบในงานอย่าง
เต็มที่ แม้งานจะมีอุปสรรค ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.708) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือ ท่านเอาใจใส่
ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่าน ในขณะที่ปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.715) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับทักษะของบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์
ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัด
พิษณุโลก **ด้านวิม้งสา**

ข้อที่	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้านวิม้งสา	ระดับทักษะ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านไตร่ตรอง หาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อ เป็นแนวทางครั้งต่อไป	4.04	0.726	มาก
2	ท่านไตร่ตรอง และตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงาน อยู่ตลอดเวลา	4.16	0.661	มาก
3	ท่านไตร่ตรองพิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบ และขั้นตอนที่ชัดเจน	4.02	0.722	มาก
4	ท่านค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถใน การปฏิบัติงาน	4.18	0.594	มาก
5	ท่านไตร่ตรองตรวจสอบ/ทดสอบคุณภาพ และประสิทธิภาพ ของผลงานที่ได้รับ	4.07	0.676	มาก
6	ท่านไตร่ตรองคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล	4.02	0.654	มาก
	รวม	4.08	0.343	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าทักษะของบุคลากรต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อ
การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ด้านวิม้งสา
โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.340) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ท่านค้นคว้า
และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน มีระดับสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.18,
S.D. = 0.594) รองลงมา คือ ท่านไตร่ตรอง และตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่
ตลอดเวลา ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.661) ท่านไตร่ตรองตรวจสอบ/ทดสอบคุณภาพ และ
ประสิทธิภาพของผลงานที่ได้รับ ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.676) ท่านไตร่ตรอง หาข้อดี ข้อด้อย
ในการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.726) และที่อยู่ใน

ระดับสุดท้ายคือ ท่านได้ตรวจสอบพิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบ และขั้นตอนที่ชัดเจน ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=0.722$) และท่านได้ตรวจสอบคัดค้านแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุ และผล ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=0.654$) ซึ่งมีระดับเท่ากัน และอยู่ในระดับ มากเช่นกัน

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐานของบุคลากร ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐานของบุคลากร ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่าทดสอบ	ระดับนัยสำคัญ	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการจัดการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน	t - test	0.05		P
2	อายุ	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการจัดการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน	F - test	0.05		P
3	ระดับการศึกษา	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการจัดการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน	F - test	0.05		P
4	ตำแหน่ง	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการจัดการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน	F - test	0.05		P
5	รายได้ต่อเดือน	การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการจัดการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ด้าน	F - test	0.05		P

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการจัดการจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

การเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรเพื่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สรุปผลการสัมภาษณ์บุคลากรที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1. ด้านฉันทะ บุคลากรทุกท่านจะพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทน รัก สนุกและจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอแม้งานจะมีปัญหาอย่างมาก ปฏิบัติงานด้วยความสนใจและมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงานเหนือ สิ่งอื่นใด มีความเต็มใจในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน สมัครใจที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถแม้งานนั้นจะเหนือความสามารถ ส่วนจุดอ่อนของบุคลากรนั้น จะมีเฉพาะ บุคลากรใหม่ๆที่ยังปรับตัวกับงานไม่ได้ แต่เมื่อทำไปสักพักก็จะชินและรักงานไปเอง

2. ด้านวิริยะ บุคลากรทุกท่านจะปฏิบัติงานแม้งานนั้นจะมีอุปสรรคและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน ไม่เกียจคร้าน ต่อการปฏิบัติงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง ไม่เบื่อหน่าย ปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอจนกว่างานจะสำเร็จโดย จะปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงาน ส่วนจุดอ่อนของบุคลากรนั้น จะมีเฉพาะบุคลากรที่ยังไม่เข้าใจกับงาน เลยมีความท้อถอยงาน แต่เมื่อมีการอธิบายแล้วจึงเลิกท้อ จึงเพียรพยายามทำงานจนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

3. ด้านจิตะ บุคลากรทุกท่านจะเอาใจใส่และจดจ่อต่องานที่ทำ ใฝ่รู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่เป็นนิตย จิตใจแน่วแน่ มั่นคงต่องาน เอาใจใส่ในงาน และเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบปัญหาที่พร้อมที่จะแก้ไข ส่วนจุดอ่อนของบุคลากรนั้น บางครั้ง บางคนก็ไม่เอาใจใส่ในื่องานของตน โดยเฉพาะบุคลากรที่เข้างานใหม่ ไม่เคยทำงานที่อื่นมาก่อน และยังชอบที่จะสนุกสนานอยู่จึงต้องมีการปรับตัวสักระยะหนึ่ง

4. ด้านวินัยสา บุคลากรทุกท่านจะไตร่ตรอง หาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานและคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงานคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน ส่วนจุดอ่อนของบุคลากรนั้น จะเป็นเฉพาะตอนที่งานรีบเร่ง จะเป็นกันทุกหน่วยงาน งานทำไม่สำเร็จตามเวลาจะต้องรีบทำงาน รีบส่งงาน แต่เมื่อทำงานเสร็จแล้วรีบส่ง ขาดการเช็ค เมื่อไม่ได้เช็ค แสดงว่าตอนที่ทำงานขาดการไตร่ตรอง เพราะฉะนั้นจึงเป็นที่ดำนิของทางผู้บริหาร

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก บุคลากรมีทัศนคติต่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรเพื่อการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 พบว่ามีปัญหาและอุปสรรค คือ 1) ด้านฉันทะ บุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่มีการยอมรับการติชมของผู้มาใช้บริการว่าดีหรือไม่ดี อีกทั้งไม่พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างสุดความสามารถ 2) ด้านวิริยะ บุคลากรไม่มีความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเร่งด่วน และไม่ใช้เวลาเพื่ออุทิศประโยชน์ของส่วนรวม 3) ด้านจิตตะ เมื่อมอบหมายงานต่างๆแล้ว บุคลากรไม่เอาใจใส่ในงานนั้น เพื่อเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน 4) ด้านวินัยสา การทำงานทุกครั้งนั้นมักมีอุปสรรคนานาประการ เพราะฉะนั้น บุคลากรควรปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์อยู่เสมอ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อเป็นที่ตั้งในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก” มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการวิจัย การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งบุคลากรส่วนใหญ่มีทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย = 4.07 แสดงว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุวิทย์ สิริวฑฺฒโน (พรหมเกิด) (พระมหาสุวิทย์ สิริวฑฺฒโน (พรหมเกิด), 2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตาม หลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลพบว่าพนักงานที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและรายได้รวมต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านฉันทะ พบว่าบุคลากรมีทัศนคติ ด้านฉันทะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก มีความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ทำให้ใจรักที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอและปรารถนาจะทำได้ผลดียิ่งๆขึ้นไป ซึ่งได้สอดคล้องกับหลักธรรมที่กล่าวไว้ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2542 : 842-844) กล่าวไว้ว่า ฉันทะ หมายถึง ความพอใจ ได้แก่ ความมีใจรักในสิ่งที่ทำและพอใจใฝ่รักในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น อยากทำสิ่งนั้นๆให้สำเร็จ อยากให้งานนั้นหรือ สิ่งนั้นบรรลุ พุดง่าย ๆ ว่ารักงานและรักจุดหมายของงาน พุดให้ลึกลงไป ในทางธรรมว่า ความรักความใฝ่ใจปรารถนาต่อภาวะดีงามเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นจุดหมายของสิ่งที่กระทำหรือซึ่งจะเข้าถึงได้ด้วยการกระทำนั้น อยากให้สิ่งนั้นๆ เข้าถึงหรือดำรงอยู่ใน

ภาวะที่ดีที่ตรงตามที่ประณิตที่สมบูรณ์ที่สุดของมันหรืออยากให้อาการดีขึ้นเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ของสิ่งนั้นๆ ของงานนั้นและสอดคล้องกับหลักธรรมของ พิฑูร มลิวลย์ (พิฑูร มลิวลย์, 2540 : 19-20) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ฉันทะ คือ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น นั่นคือ เมื่อทำสิ่งใดก็ทำด้วยความพอใจด้วยความรักในสิ่งนั้นทำสิ่งนั้นด้วยความเต็มใจไม่เบื่อหน่ายในกิจที่ทำ (เต็มใจ) และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระยงยุทธ ติกขญาโณ (สุดตา) (พระยงยุทธ ติกขญาโณ (สุดตา), 2556 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตบางกอกน้อยกรุงเทพมหานคร” พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านวิริยะ พบว่าบุคลากรมีทัศนะ ด้านวิริยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก มีความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ซึ่งได้สอดคล้องกับหลักธรรมที่กล่าวไว้ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ที่กล่าวว่า วิริยะ หมายถึง ความอาจหาญ แก่กล้า บากบั่น ก้าวไป ใจสู้ ไม่ย่อท้อไม่หวั่นกลัวต่ออุปสรรคและความยากลำบาก เมื่อคนรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าควรแก่การบรรลุถึง ถ้าวิริยะเกิดขึ้นแก่เขาแล้ว แม้ได้ยืมน้ำจืดหมายนั้นจะลุล่วงได้ยากนัก มีอุปสรรคมาก หรืออาจใช้เวลายาวนานเท่านั้นปีเท่านั้นเดือนเขาก็ไม่ทอดทิ้ง กลับเห็นเป็นสิ่งที่ท้าทายที่เขาจะเอาชนะให้ได้ ทำให้สำเร็จและสอดคล้องกับหลักธรรมของ วิเชียร ขาบุตรบุญชริก (วิเชียร ขาบุตรบุญชริก, 2535 : 126) ที่ได้กล่าวไว้ว่า วิริยะ หมายถึง ความพยายาม ความเพียรหรือความกล้าที่จะทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับภาระงานนั้นๆ โดยไม่มีคำว่าท้อแท้หรือเบื่อหน่ายและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุวิทย์ สิริวฑฺฒโน (พรหมเกิด) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่าพนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านวิริยะ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านจิตตะ พบว่าบุคลากรมีทัศนะ ด้านจิตตะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก มีความคิดมุ่งไป หมายถึง ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาจิตผูกใจ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลือนลหายไป อุทิศกายอุทิศใจให้แก่สิ่งที่ทำ ซึ่งได้สอดคล้องกับหลักธรรมที่กล่าวไว้ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ที่กล่าวว่า จิตตะ หมายถึง ความคิดจดจ่อ หรือเอาใจผูกพัน ได้แก่ ความมีจิตผูกพัน จดจ่อเผื่อคิดเรื่องนั้นใจอยู่กับงานนั้น ไม่ปล่อย ไม่ห่างไปไหน

ถ้าจัดระเบียบไปอย่างแรงกล้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรืองานอย่างใดอย่างหนึ่ง คนผู้นั้นจะไม่สนใจไม่รับรู้เรื่องอื่นๆ ใครพูดอะไรเรื่องอื่นๆ ไม่สนใจและสอดคล้องกับหลักการของ แสงอรุณ โปรงธรรม (แสงอรุณ โปรงธรรม, 2539 : 228-229) ที่ได้กล่าวไว้ว่า วิริยะ หมายถึง เอาใจใส่ คือตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิด ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่าน เลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฐยา ราชสมบัติ (ญฐยา ราชสมบัติ, 2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ของ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์” พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนิสิต ต่อการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ของวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ด้านจิตตะ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านวิมังสา พบว่าบุคลากรมีทัศนะ ด้านวิมังสา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดุสิต จังหวัดพิษณุโลก มีความไตร่ตรอง หรือทดลอง หมายถึง หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตรา หาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง ซึ่งได้สอดคล้องกับหลักการที่กล่าวไว้ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) ที่กล่าวไว้ว่า วิมังสา หมายถึง การสอบสวนไตร่ตรอง ได้แก่ การใช้ปัญญาพิจารณาหมั่นใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน เกินเลย บกพร่องหรือขัดข้อง เป็นต้น ในกิจที่ทำ รู้จักทดลอง และคิดค้นหาทางแก้ไขและปรับปรุง ข้อนี้เป็นการใช้ปัญญาชักนำสมาธิซึ่งจะเห็นได้ไม่ยากคนมีวิมังสาเป็นพวกชอบคิด ค้นหาเหตุผล ชอบสอบสวนทดลอง เมื่อทำอะไร ก็คิดพิจารณา ทดสอบไปและสอดคล้องกับหลักการของ พิฑูร มลิวัลย์ (พิฑูร มลิวัลย์, 2540 : 20-21) กล่าวไว้ว่า วิมังสา หมายถึง ความหมั่นตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้นเมื่อทำสิ่งใดทำด้วยความรู้จักไตร่ตรองรู้จักพิจารณาใคร่ครวญรู้จักพินิจพิเคราะห์ ทดลอง ทดสอบ (เข้าใจ) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุวิทย์ สิริวัฑโน (พรหมเกิด) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่าพนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช วิมังสา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

ควรสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรักความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย โดยการณรงคิ์ให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

ควรนำผลการศึกษานี้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหาร

บรรณานุกรม

- เจริญโรจน์ ปาโส. (2545). การประยุกต์ใช้พุทธธรรมกับการทำกิจกรรมในชุมชนของพระสงฆ์กลุ่มเสขิยธรรม. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร. เทพเนรมิตร.
- ณฐยา ราชสมบัติ. (2556). ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ของวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิฑูรย์ มลิวัลย์. (2540). แบบเรียนวิชาธรรมและนักธรรมชั้นตรี. กรุงเทพมหานคร. กรมการศาสนา.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2542). พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุวิทย์ สิริวฑฺฒโน (พรหมเกิด). (2553). การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระยงยุทธ ติกขญาโณ (สุดตา). (2556). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนมัธยม ศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิเชียร ชาบุดรบุญทริก. (2535). **พุทธศาสน์**. กรุงเทพมหานคร. โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
แสงอรุณ โปร่งธนะ. (2539). **พุทธศาสน์**. กรุงเทพมหานคร. ฝ่ายเอกสารดาราสำนักรส่งเสริม
วิชาการสถาบันราชภัฏธนบุรี.
อรศรี งามวิทยาพงศ์. (2543) . **ธรรมะและพระดีที่คนไทยควรรู้จัก**. กรุงเทพมหานคร.
โรงพิมพ์ธนัช.